Eduskunnan talousvaliokunta
E 153/2022 vp / Asiantuntijalausunto

Gasum Oy:n asiantuntijalausunto komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi markkinoiden korjausmekanismin perustamiseksi kansalaisten ja talouden suojaamiseksi kohtuuttoman korkeilta kaasun hinnoilta

Gasum kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta esityksestä. Esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Yleistä

Komissio esittää hintakattoa TTF-futuurin Front Month -tuotteille. Hintakatto aktivoituisi, mikäli a) TTF-hinta on yli 275€/MWh kahden viikon ajan ja b) European Energy Exchangen (EEX) julkaisema TTF:n spot-hinta olisi 58 euroa korkeampi kuin asetuksessa määritelty vertailuhinta vähintään 10 kaupankäyntipäivän ajan ennen a-kohdan mukaista ajanjaksoa. Käytännössä hintakatto tulisi olemaan rajoitettu kaasun tukkumarkkinaan ja TTF-futuurien kuukausituotteeseen. Rajaus on mielestämme perusteltu ja sen ei itsessään arvioida lisäävän kaasun käyttöä.

Ottaen huomioon kaasun merkityksen Euroopassa erityisesti sähkön ja lämmön tuotannossa, tilapäisen hintakaton käyttöönottoa voidaan pitää perusteltuna.

Huomioitavaa

Mikäli korjausmekanismi aktivoidaan, on todennäköistä, että kaupankäynti TTF-futuurin Front Month -tuotteella tulee rajoittumaan huomattavasti ja siirrytään OTC-kaupankäyntiin sekä muihin tuotteisiin. Mikäli hinnat nousevat ja markkinoiden likviditeetti vähenee, OTC-kaupankäynnissä hinnat voivat nousta pörssihintoja voimakkaammin.

Mikäli korjausmekanismi aktivoidaan, kaupankäynti voi siirtyä muihin tuotteisiin, OTC-kaupankäyntiin, tai kaupankävijät voivat jäädä odottamaan kuukauden loppupuolta, jolloin hintariski ei voi enää pahentua. Kaupankävijöiden taktikointi voi siten aiheuttaa ennakoimatonta käyttäytymistä markkinoilla.

Lisäksi on vielä toistaiseksi epäselvää millainen vaikutus mekanismin aktivoinnilla tulisi olemaan olemassa oleviin hintasuojauksiin.

On myös hyvä huomioida, että mekanismin aktivoinnilla voi olla vaikutuksia erityisesti globaaleilla LNG-markkinoilla Euroopan ja Aasian väliseen kysynnän ja tarjonnan väliseen tasapainoon.

Komission esittämä hintakatto on rajattu TTF-futuurin Front Month -tuotteille ja on kestoltaan väliaikainen. Tästä huolimatta sen käyttöönotolla voi olla tunnistamattomia ja haitallisia markkinavaikutuksia. On tärkeää, että esityksen sisältämät vahvat ehdot ja turvarajat sekä valvontamekanismi tullaan toteuttamaan sellaisenaan.

Kunnioittavasti,

Mika Wiljanen
Toimitusjohtaja
Gasum Oy

Gasum Oy
Revontulenpuisto 2 C
02100 Espoo

Puh. 020 4471
Y-tunnus 0969819-3
www.gasum.com